

Memo van de gedeputeerde

drs. H.J.A. van Merrienboer
Gedeputeerde Ruimte en Financiën

Onderwerp

Advies commissie Jansen t.a.v. financiële problematiek Zeeland

Geachte Statenleden,

Via deze memo wil ik u graag informeren over de financiële problematiek van Zeeland en het advies van de commissie Jansen hierin.

Het IPO-bestuur heeft op 25 januari ingestemd met de voorgestelde oplossing van de tijdelijke commissie onder leiding van de heer G.J. Jansen die zich richt op een tijdelijke, drie jaar durende bijdrage aan Zeeland door de elf overige provincies en een eigen bijdrage van Zeeland.

Het bestuur van het IPO heeft daarbij met instemming kennis genomen van het voornemen van het provinciebestuur van Zeeland de motorrijtuigenbelasting te verhogen. Dit is voor het college van Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Brabant (en van de andere 10 provincies) de voorwaarde om in te stemmen met onze financiële bijdrage.

De tijdelijke maatregelen zullen van toepassing zijn op de begrotingsjaren 2018, 2019 en 2020. Het IPO-bestuur heeft besloten de wijze waarop de effectuering van deze maatregelen door de afzonderlijke provincies wordt bewerkstelligd aan de afzonderlijke provincies over te laten. Voorwaarde is dat alle provincies hiertoe finaal besluiten.

De provinciebesturen hebben in 2017 deze tijdelijke commissie onder leiding van de heer G.J. Jansen verzocht een onderzoek te doen naar de financiële problematiek van Zeeland. De aanleiding hiervoor was de "weeffout" in het verdeelmodel (dat per 1 januari 2017 in werking is getreden) omtrent de wijze waarop de Overige Eigen Middelen (OEM) voor de provincie Zeeland hierin vertaald zijn. Teneinde de snelheid in het proces van wetvaststelling van het nieuwe (huidige) verdeelmodel te houden is in 2016 besloten dat dit geen aanleiding vormde de unanimiteit te verbreken, mits in de navolgende periode een (tijdelijke) oplossing hiervoor kan worden gevonden.

Datum

22 februari 2018

Documentnummer

4322666

Aan

Provinciale Staten van
Noord-Brabant

Kopie aan

Van

drs. H.J.A. van
Merrienboer

Telefoon

(073) 681 21 77

Email

hvmerrienboer@brabant.nl

Bijlage(n)

Brief GS provincie Zeeland,
d.d. 12 februari 2018

In januari 2018 is het rapport van de commissie "Financiële Problematiek Provincie Zeeland" aan de provinciebesturen aangeboden. In afwachting van de volgende herijking van de systematiek heeft de commissie-Jansen II een (tijdelijke) oplossing gevonden voor de hierboven genoemde weeffout in het huidige verdeelmodel voor het Provinciefonds.

Datum

22 februari 2018

Stuknummer

4322666

GS is voornemens de financiële bijdrage van € 4,5 mln., als correctie op de weeffout in het verdeelmodel van het provinciefonds, over een periode van 3 jaar, mee te nemen in de perspectiefnota 2018.

Met vriendelijke groet,

drs. H.J.A. van Merrienboer

Gedeputeerde Staten van Zeeland**Het college van Gedeputeerde Staten
van de overige 11 provincies in Nederland****onderwerp**
Commissie Jansen**kenmerk**
18003985**behandeld door**
R. Klaassen
+31 118 631387**verzonden****12 FEB. 2018**

Middelburg, 12 februari 2018

Geacht college,

Het IPO-bestuur heeft in haar vergadering van 25 januari jl. unaniem ingestemd met de voorgestelde oplossing van de commissie Jansen die zich richt op een tijdelijke – drie jaar durende – bijdrage aan Zeeland door de elf overige provincies en een eigen bijdrage van Zeeland.

Wij zijn erkentelijk voor de steun van het IPO en de overige provincies om een tijdelijke oplossing te vinden voor de weeffout in de zogenaamde OEM. Naar aanleiding van het advies van de commissie hebben wij in ons college nader gesproken over de wijze waarop Zeeland invulling geeft aan haar aandeel van € 10 miljoen in de oplossing van de financiële problematiek, zoals door de commissie Jansen voorgesteld. Wij hebben dit nader uiteengezet in een brief aan Provinciale Staten van Zeeland die u bijgaand aantreft. Op 16 februari a.s. bespreken Provinciale Staten van Zeeland deze brief in een openbare vergadering van de commissie bestuur.

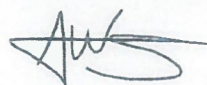
We vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en geven u in overweging deze brief ook te betrekken bij uw voorstel aan Provinciale Staten van uw provincie.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,



Drs. J.M.M. Polman, voorzitter



A.W. Smit, secretaris

Gedeputeerde Staten

Provinciale Staten van de Provincie Zeeland
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

onderwerp
Uitkomsten advies commissie Jansen

kenmerk
18003337



behandeld door
drs. J.J.P. Verhage RA
+31 118 631085

verzonden
- 8 FEB. 2018

Middelburg, 6 februari 2018

Geachte voorzitter,

Onlangs hebben wij u geïnformeerd over de adviesrapportage 'Financiële problematiek Provincie Zeeland' van de tijdelijke Commissie Jansen in opdracht van het IPO. In dit advies doet de commissie zwaarwegende aanbevelingen aan de Provincies om verdeling van het provinciefonds - in afwachting van herziening van de verdeelmaatstaven - aan te passen in verband met het wegvallen van dividenduitkeringen aan de Provincie Zeeland uit energiebedrijven.

We zijn verheugd dat de commissie erkent dat sprake is van een weeffout in de zogenaamde OEM en dat zij het IPO adviseert deze te herstellen. In haar advies tot herstel stelt de commissie voor dat de andere provincies voor de jaren 2018 – 2020 hierin € 20 mln. bijdragen. Zeeland dient daarop de resterende € 10 mln. zelf op te lossen, door de eigen inkomsten ook aantoonbaar te verhogen. Met name in de belastingcapaciteit (MRB) ziet de commissie daar mogelijkheden toe. De opvolging van dit advies betekent dat Zeeland weer in staat zal zijn om de kerntaken op een acceptabel niveau uit te voeren. Wij zullen daarom aan u voorstellen om ons deel van het advies onverkort in te vullen.

De commissie erkent dat Zeeland zich al grote inspanningen heeft getroost om haar begroting op orde te brengen. Bij de zero-based heroverweging is ca. € 25 mln. aan structurele budgetten jaarlijks ingeleverd en zijn hoge kosten gemaakt voor Thermphos. De commissie neemt de conclusies van de toezichthouder BZK over, die de financiële positie kenschetst als relatief ongunstig in vergelijking met de andere provincies. De algemene reserve is op dit moment zeer laag (€ 3 mln.), de schuldquote is relatief hoog en de solvabiliteit laag. De vrije ruimte in de meerjarenbegroting is op korte termijn zeer beperkt en benodigd voor aanvulling van het weerstandsvermogen.

Zeeland heeft geen mogelijkheden om deze problematiek zelfstandig op te lossen. Verdere bezuinigingen leiden er alleen maar toe dat de uitvoering van de kerntaken door Zeeland – op dit moment onder het vereiste minimum niveau - nog verder terugvalt en is daarom geen begaanbare weg. De voorgestelde oplossingsrichting van de commissie is daarmee een noodzakelijke stap om deze structurele budgetten te repareren, maar ook om daarmee tot een versterking van de financiële positie van de provincie Zeeland te komen. De uitoefening van deze kerntaken kan daarmee weer op het minimaal acceptabele niveau gebracht worden.

Het IPO-bestuur heeft in haar vergadering van 25 januari jl. unaniem ingestemd met de voorgestelde oplossing van de commissie Jansen die zich richt op een tijdelijke – drie jaar durende – bijdrage aan Zeeland door de elf overige provincies en een eigen bijdrage van Zeeland. In die vergadering hebben wij het voornemen kenbaar gemaakt om de motorrijtuigenbelasting te verhogen. De provincies hebben aangegeven dat dat voor hen ook een harde voorwaarde is om in te stemmen met hun financiële bijdrage.

Zoals de commissie in haar rapport ook aangeeft, is Zeeland in de combinatie van toltarieven voor de Westerscheldetunnel en de MRB koploper qua mobiliteitskosten. Verhoging van de MRB, die al eerder deze collegeperiode heeft plaatsgevonden, is daarmee voor de inwoners van Zeeland pijnlijk.

Tegelijkertijd begrijpen wij de gevoeligheid in andere provincies om bij te dragen aan Zeeland op het moment dat de MRB in de eigen provincie hoger ligt. Gemeenten die via artikel 12 van de gemeentewet een beroep doen op financiële hulp moeten veelal ook hun eigen belastingen maximaal verhogen. Aangezien uit ons assetmanagement blijkt dat de komende jaren een bedrag van eveneens ongeveer € 10 miljoen noodzakelijk zal zijn om het wegenonderhoud op het gewenste niveau te brengen, willen wij de opbrengsten van deze maatregel dan ook met name op het assetmanagement inzetten, en zo een directe relatie leggen tussen het ophogen van de MRB en de kwaliteit van de infrastructuur in Zeeland.

Wij zullen voor uw vergadering van 6 april 2018 een Statenvoorstel voorbereiden met daarin het besluit om de eigen inkomsten te verhogen met een bedrag van € 10 miljoen, met name vanuit de MRB. Dit komt voor de automobilist gemiddeld neer op € 15 per jaar voor een periode van 3 jaar. Samen met de bijdragen van andere provincies zijn wij dan in staat om onze kerntaken weer op een minimaal benodigd niveau uit te voeren en mogelijk de reservepositie enigszins te versterken.

De commissie hanteert een tijdvenster van 3 jaar, namelijk de periode 2018-2020, waarin Zeeland de eigen inkomsten verhoogt en de andere provincies Zeeland tegemoetkomen. Een eerste stap, na het verschijnen van het advies van de commissie, hebben wij al gezet door via de legesverordening de eigen inkomsten per 1 juli 2018 te verhogen.

De verhoging van de MRB kan niet eerder dan in 2019 ingaan. Uitgaande van de termijn van 3 jaar, waarvan in de voorstellen sprake is, kan de ophoging niet sneller plaatsvinden dan in de periode 2019-2021. Aangezien de legesinkomsten tot en met 2021 naar verwachting € 1 miljoen bedragen, dient in die periode tot 2021 nog € 9 miljoen vanuit de ophoging van de MRB te komen.

Wij hebben een model overwogen om – vanuit het perspectief van de Zeeuwse inwoners – voor te stellen om de ophoging van de MRB over een langere periode uit te smeren. Tegelijkertijd zouden we daarmee wel verder af komen te staan van het advies van de commissie Jansen. Gelet op de uitkomsten van de bespreking over het advies in het IPO-Bestuur, achten wij dat niet wenselijk.

Voor de invulling van ons voorstel aan uw Staten inzake de ophoging van de MRB staan wat ons betreft twee modellen open: of de bijdrage gelijk verdelen over drie jaren, of een gefaseerde invoering, waarbij de opcenten in de periode 2019 – 2021 gefaseerd stijgen en daarmee per saldo gelijk zijn aan het niveau in het eerste model. Vooral nog gaat onze voorkeur uit naar het eerste model.

In de commissie Bestuur van 16 februari kunt u desgewenst uw opvattingen over deze modellen aan ons meegeven, die wij dan zullen verwerken in een statenvoorstel voor uw vergadering van 6 april 2018. Daarmee hebben de andere provincies ruim voor de behandeling van hun voorjaarsnota's de zekerheid dat Zeeland zijn deel van de afspraken heeft ingevuld.

In de voorjaarsnota 2018 zullen wij de toedeling van de bijdragen van de andere provincies aan bestedingsdoelen nader uitwerken.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten van Zeeland,
namens dezen,

de Commissaris van de Koning,



drs. J.M.M. Polman

de secretaris,
voor deze,



L.M.L.M. Prevaes